Lodzer Tageblat № 178

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem

פרייז 15 גראשען

לאדזשער טאגעבלאט

היינט 6 זייטען

25-טער יאהרגאנג	1. sirpnia 1932	מאנטאג, כ"ח תמוז תר צ"ב	רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16. טעלעפאנען פון: רעדאקציע 100-57, פון אדמיניסטראציע 100-47

רייכסטאג-וואהלען גיבען נישט קיין פארטיי א מערהייט

היטלער קומט נישט צו דער מאכט

היטלעריסטען בעקומען עפעס מעהר ווי א דריטעל שטימען; פונקט אזוי פיל האבען אויך בעקומען סאצ.-דעמאקראטען מיט'ן צענטר. — קאמוניסטען מיט 89 מאנדאטען דאס צינגעל ביי דער וואגשאל

פערשידענע אינצידענטען און צוזאמענשטויסען אין פיל שטעט בעת די וואהלען

דער לעצטער וואהל-קאמף אדורך בלוטיג

בערלין, 31. יולי. (כפ.) די לעצטע נאכט פאר די וואהלען איז נישט אדורך רואיג. אין בערלין איז געקומען צו בלוטיגע בעדייטענדע צוזאמענשטויסען צווישען קאמוניסטען און היטלעריסטען. די פאליציי האט אונטערגענומען און צוריקגעשטעלט די ארדנונג. אין צפון-טייל פון דער שטאט איז א קאמוניסט דערשאסען געווארען דורך א פאליציאנט.

אויף דער פראווינץ איז אויך געקומען צו אונרוהען. אין פולד האבען די קאמוניסטען דערשאסען דעם קאמענדאנט פון די ארטיגע היטלעריסטישע שטורם-אבטיילונגען.

אין דיסעלדארף איז דער קאמוניסטישער אנפיהרער דערשאסען געווארען דורך היטלעריסטען. די פאליציי האט ארעסטירט 34 היטלעריסטען.

אין רולאן בײַ אגאזשעלין איז פארגעקומען א שיסעריי, וואס איז געווען אויף אזוי ווייט דראהענד, אז מען האט געמוזט ארויסרופען פאליציי-פערשטארקונגען פון דער אומגעגענד. די קאמוניסטען האבען זיך פערבאריקאדירט אין זייערע קאסארען. די פאליציי האט זיך געמוזט בענוצען מיט מאשינען-געוועהר.

אויף דער שלעזישער ראדיא-סטאנציע אין ברעסלוי האבען אונבעקאנטע אויסגעפיהרט אן אטענטאט. זיי האבען איבערגעשניטען די דראטען, וואס דינגלען ארום דעם שטח פון דער ראדיא-סטאנציע און אונטערגעלייגט פייער אונטער'ן בנין.

בערלין 31 יולי 3 אזייגער ביינאכט איז פערעפענטליכט געווארען דער ענטגילטיגער רעזולטאט פון די וואהלען צום רייכס-טאג. בערעכטיגטע צו שטימען זענען געווען 44,5 מיליאן. געשטימט האבען קרוב 37 מיליאן ד. ה. 83,2% פון די וואהל בערעכטיגטע.

דערפון האבען בעקומען:

סאציאל-דעמאקראטען	7,651,245
קאמוניסטען	5,278,094
צענטרום מיט בייערישע פאלקס-פארטיי	4,586,501
היטלעריסטען	13,732,777
דייטש-נאציאנאלע	2,172,941

וואהרשיינליכע מאנדאטן-צוטיילונג וועט אויספאלען אויף פאלגענדען אופן:

די סאציאל-דעמאקראטען	133
צענטרום און דייטשע פאלקס-פארטיי	98
היטלעריסטען	229
קאמוניסטען	89
דייטש-נאציאנאלע	37

לויט דער צאהל אפגעגעבענע שטימען וועט דער נייער רייכסטאג צעהלען 602 דעפוטאטען. אויף א מעהרהייט איז נויטיג ארום 300. אזא צאהל האט נים קיין איינע פון די פארטייען.

די היטלעריסטען, אפילו ווען זיי זאלען זיך פעראייניגען מיט די דייטש-נאציאנאלע און אנדערע קליינע גרופירונגען זענען נישט אימשטאנד צו שאפען א רעגירונג. דעמאנסטראטיוו די סאציאל-דעמאקראטען, וועלכע האבען צוזאמען מיט'ן צענטרום כמעט די זעלבע צאהל. וואס די היטלעריסטען. עס בלייבען אייבער די קאמוניסטען, וועלכע וועלען זיין דאס איינציגליכע צינגעל בײַם וואגשאל. אזוי אבער ווי די קאמוניסטען וועלען זיך נישט בעטייליגען אין קיין שום רעגירונג, בלייבט די לאגע אין דייטשלאנד ווייטער נישט קלאר.

אלע גרויסע דייטשע פאליטישע פארטייען געגען אנטיסעמיטיזם פון די היטלעריסטען

בערלין, 31. יולי. (יטא) די יודישע טעלעגראפען-אגענטור האט זיך געווענדעט צו אלע גרויסע פאליטישע פארטייען אין דייטשלאנד מכח זייער שטעלונג צו דער אנטיסעמיטישער העצע פון די נאציאנאל-סאציאליסטען.

די סאציאל-דעמאקראטען האבען ערקלערט, אז זייער שטעלונג צו דער ראסען-פראגע איז בעקאנט. זיי איז פרעמד בכלל יעדער נאציאנאלער אנטאגאניזם און ראסען-האס.

די פיהרער פון צענטרום האבען געזאגט: ראס פרעדיגען רעליגיעזען האס געגען יודען איז געגען אונזער וועלט-אנשויאונג. דער פרינציפ פון ואהבת לרעך כמוך איז חל אויף אלעמען. דער צענטרום איז געגען יעדער פארם פון בעליידיגען די יודישע בעפעלקערונג.

פאלקס-פארטיי: אונזער פארטיי פערלאנגט נישט קיין אנטיסעמיטישע ציעלען. מיר זענען געגען אויסנאהם-רעכט פאר יודען.

שטאטס-פארטיי: אויפ'ן סמך פון אונזער פראגראם, פעראורטיילען מיר יעדע אנטיסעמיטישע פראפאגאנדע. מיר זענען געגען דער פאדערונג פון אויסנאהם-רעכט פאר דייטשע יודען און קאנפיסקירען די פערמעגענס פון אויסלענדישע יודען. מיר שטעהען אויפ'ן שטאנדפונקט פון פולער גלייכבערעכטיגונג פאר די-דייטשע יודען און פאר אנערקענען די רעכט פון די אויסלענדישע יודען צוגלייך ווי פון אלע אויסלענדער.

וואוקאפ גינסטיג געשטימט פארן ציוניזם

פון דער פעסיע פון אקציאנס-קאמיטעט

לאנדאן, 31. יולי. (יטא) אויף דער הײַנטיגער זיצונג פון ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט האט געהאלטען א רעפעראט וועגען דער ארבייט פון דער עקזעקוטיווע ד"ר ארלאזאראוו. ד"ר ארלאזאראוו בעהויפטעט, אז דער איצטיגער הויך-קאמיסאר פערשטעהט די ווייטע טענדענץ פון אויפבויען דאס לאנד. דער רעפערענט בעהויפטעט, אז ס'איז נישט ריכטיג די מיינונג, אז די מעהרהייט פון די בעאמטע אין דער ארץ-ישראל-אדמיניסטראציע זענען אנטי-ציוניסטיש. ס'איז דאגעגען אמת, אז א טייל בעאמטע זענען נישט גינסטיג געשטימט פארן ציוניזם. סער וואוקאפ בעקעמפט אבער די דאזיגע טענדענצען. רעדענדיג וועגען פרעמדע-בערייכע, ווייזט ד"ר ארלאזאראוו אויף, אז תחילת האט מען גערעדט וועגען 4000 באדעגלאזע ארבייטער. שפעטער האט מען רעדוצירט זייער צאהל אויף 17 הונדערט, איצט רעדט מען שוין סך-הכל פון 249.

די יודישע קאלאניזאציע דארף זיך פערשפרייטען אויך אין עבר-הירדן. שוין איצט זענען פארהאן מעגליכקייטען צו קויפען דארט ערד, אבער ס'איז לײַדער נישטא דערווייל קיין געלד.

צום סוף רעדט דער רעפערענט וועגען פראפאגאנדע-ארבייט צו בעקעמפען די מיסטי-אנהענגער. אין דעם פרט איז שוין טפיה וואס געטוהן געווארען.

נאכדעם ווי ה' יאקובסאן גיט אפ א בעריכט פון גענף, הויבט זיך אן די דעבאטע. ביז איצט האבען זיך בעטייליגט אין דער דיסקוסיע יצחק גרינבוים, ד"ה גאלדמאן, שפרינצאק און קאפלאנסקי.

יודישע וועלט-קאנפערענץ קומט פאר אין גענף דעם 14 אויגוסט

בערלין, 31. יולי. (יטא) דער קאמיטעט, וואס ארגאניזירט די יודישע וועלט-קאנפערענץ האט בעשלאסען צו רופען די וועלט-קאנפערענץ אויף דעם 14. אויגוסט אין גענף.

די פראנקפורטער אוניווערזיטעט געגען אנטיסעמיטיזם

בערלין (יטא) דער רעקטאר פון דער פראנקפורטער אוניווערזיטעט האט פערעפענטליכט אן אויפרוף צו דער אקאדעמישער יוגענד, אין וועלכען ער טאדעלט יעדען העצערישען ארויסטריט געגען אנדערש-דענקענדע. דער רעקטאר פעראורטיילט אויך די אנטיסעמיטישע ארויסטרעטונגען. בײַ דער יודישער בעפעלקערונג אין פראנקפורט האט דער אויפרוף פון רעקטאר ארויסגערופען גרויס בעפרידיגונג און בערוהיגונג.

מפלה פון די נאציאנאל-סאציאליסטען בעת די סטודענטען-וואהלען אין קעניגסבערג

בערלין (יטא) בײַ וואהלען אין דער סטודענטען-קאמער אין קעניגסבערג האבען זיך פערענדיגט מיט א גרויסער מפלה פון די היטלעריסטען, וועלכע האבען פערלוירען א דריטעל שטימען (1077 אנשטאט 1598 פאריאהרען). די היטלעריסטען בילדען 25 פראצ. פון דער גאנצער סטודענטשאפט אין קעניגסבערג.

היטלעריסטען פערעפענטליכען א שווארצע ליסטע פון יודישע שרייבער

בערלין (יטא) „דער פעלקישע בעאבאכטער" האט פערעפענטליכט א „שווארצע ליסטע" פון יודישע שרײַבער, וועלכע דארפען באיקאט ווערען דורך די טעאטערן און קינאס. די „שווארצע ליסטע" ענטהאלט צוויי אנד. די נעמען פון בערנארד שאו און סטרינדבערג אלס „מארקסיסטען".

ראדאמער קהלה-ראט-זיצונג אפגערופען

ראדאם, 31. יולי. (יטא) היינט האט געזאלט פארקומען די ערשטע זיצונג פון נײַ-געוועהלטען קהלה-ראט. אין דער לעצטער מינוט האבען די ראט-מיט גלידער בעקומען א מיטטיילונג, אז די זיצונג וועט נישט פארקומען.

א סברא, אז דאס איז א רעזולטאט פון די לעצטע אונטערוועגענצען מכח פסול'ן די וואהלען.

==§==

ד"ר ווייצמאן וועט זיך נישט בעטייליגען אין דער דעבאטע פון אקציאנס-קאמיטעט

לאנדאן, 31. יולי. (יטא) אויף אן אנפראגע פון „יטא" האט ד"ר ווייצמאן ערקלערט, אז ער וועט זיך נישט בעטייליגען אין דער דיסקוסיע פון אקציאנס-קאמיטעט. ער איז געקומען צו די זיצונגען כדי אויסצוהערען מיספערשטענדנישען. ער ווידמעט זיך איצט אינגאנצען, האט ווייצמאן לסוף ערקלערט, וויסענשאפטליכע ארבייטען.

הכחשה.

אין צוזאמענהאנג מיט דער ידיעה, וואס איז געווען געדרוקט אין געכטיגן נומער פון „לאדזשער טאגעבלאט" א. נ. „טעראר-נעסט אין באלוטער שעכט-הויז" ערקלערען מיר: עס איז נישט אמת, אז קצבים מיטגלידער פון אונזער פעראיין זענען טעראריזירט געווארען דורך די ברידער פייבושעוויטש, אדער די זאלען זײַן געשלאגען געווארען דורך זיי. עס איז אויך נישט אמת, אז די קצבים האבען זיי געצאהלט אויסקויף-געלט. דאגעגען איז אמת, אז די ברידער פייבישעוויטש, וואס האבען א חזקה אויף איבערפיהרען פלייש פון באלוטער שעכט-הויז ווערען דורך אזוינע העסליכע מיטלען, ווי מסירות און בלבולים בעקעמפט דורך זייערע קאנקורענטען.

פר"עזעס פון פליישער הורטאווניקעס-פעראיין פאדזשעטשנא 11

(—) י. אדלער.

פון זאפארט איבערצוגעבען

אגרויס צימער

מיט צוויי פראנט-פענסטער. צו ערפאהרען אין אדמיניסטראציע אונטער „F. B."

2—3 צימער

מיט א קוך און בעקוועמליכקייטען ווערט פון זאפארט געזוכט אין דער נאהענט פון קילינסקיעגא און נא-רוטאוויטשא. אפערטען פאר L. H. אין דער אדמינ.

Dr. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפליס, טריפער און מענער-שוועכע

בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען און עלעקטרא - טעראפיע אנאליזען.

פאר דאמען ספעציעלער ווארטע-זאל

אנדזשעיא 5, טעלעפ. 159-40

נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5 ביז 9 אוו.

זונטאג פון 9 ביז 1 א זייגער נאכמיטאג.

Lekarz-Dentysta

S. WATNICKA

נארוטאוויטשא 49. טעל. 125-48.

נעמט אן פון 10-1 פארמ. און פון 7-8½ נאכמ

מילי טער-פליכטיגע

אקאדעמיקער (סטודענטען) וואס נויטיגען זיך אין אנ'עצה אין אלע מיליטער-אנגעלעגענהייטען, דארפען זיך ווענדען צום לאנג-יעהריגען מיליטער-בעאמטען

ב. מאן, פיעטריקאווער 10.

גאלד, בריליאנטען און לאמבארד-קוויטען

צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא, פיעטריקאווער 7

בריף-איבערזעצונגען

פון פערשידענע שפראכען: ענגליש, פראנצויזיש, רוסיש, דייטש, און אנדערע אויף יודיש, פויליש און פערקעהרט

מ. קרזעפיצקי. פאמארסקא 4.

(בײַם צאהן-ארצט ה. קרזעפיצקא)

נעהמט אן פון 9 פריה ביז 7 אווענד

טעלעפאן 206-53.

Dr. Wołkowyski

צעגעלניאנא 4. – טעלעפאן 216-90

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע. אלע-ארט אנאליזען עלעקטראטעראפיע. בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראלן

נעמט אן פון 9–2, און פון 5-9 אווענד.

בעזונדער ווארטע-זאל פאר פרויען.

ד"ר מעד בערמאן

ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע

צעגעלניאנא 15. טעלעפאן 149-07

נעמט אן פון 8 – 11 פארמ. און פון 4 – 8 אווענד

זונטאג פון 9 – 1 נאכמיטאג.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

רעשטען

בײַ **Szczęśliwy**

נאוואמיעסקא 5 פראנט 2. שטאק

ווארנונג!

געעהרטע קונדען! אזוי ווי איהר קומט אויף נאוואמיעסקא 5 ווערט איהר פערפיהרט פון אנדערע סוחרים, וואס זיי זאגען, אז זיי הייסען שטשענשליווי מיט דעריבער אויפמערקזאם און געדענקט די אדרעס פראנט 2 שטאק וואו איהר בעקומט ביליגער סאמאשאוער און אנדערע סחורות. די בעסטע קוואליטעטען, די נייעסטע און מאדערנסטע מוסטער.

אויך אנציגער און פאלטענס

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך

מיט אכטונג: SZCZĘSLIWY

Nowomiejska 5 front II piętro

Sanatorjum „PALACE"

פאר דערוואקסענע און קינדער

אין כעלמי (הינטער לאדז)

נעמט אן לײַדענדע אויף אלערליי קראנקהייטען און רעקאנוואלעסצענטן. אויפזיכט פון דאקטוירים ספעציאליסטען. ערצטליכע הילף. הייל-בעדער, סאראסען צו זון-לופט-בעדער. ווראנדעס פאר לעזשאקעס, הייל-גימנאסטיק און עסען. טעניס-שפיל און אנדערע פערוויילונגען. לויפענד וואסער אין די צימערן. שיינע געגענד אין סאסנאווע וואלד — אידעעלע אברוה-בעדינגונגען. —

Dyrektor Dr. Rakowski

„דער ים און פאמאזשע דער יסוד פון פוילענס אנאפהענגיקייט"

גרויסע רעדע פון מלוכה=פרעזידענט אין גדיניא

גדיניא, 31. יולי. (ספ.) דער צוג, וואס האט געפיהרט דעם מלוכה=פרעזי=דענט און די רעגירונגס=מיטגלידער איז אנגעקומען קיין גדיניא 9.20. ביים וואק=זאל איז פארגעקומען אַן'אומפּאזאנטער קבלת=פנים. ווען דער מלוכה=פרעזידענט האט פערלאזט דעם וואגאן איז די גאנ=צע געגענד פערהילכט געווארען פון די ענטוזיאסטישע אויסרופען.

דעם מלוכה=פרעזידענט האבען בע=גלייט די סיים= און סענאט=מארשאל=קעס, פרעמיער פריסטאר, פרעזעס פון העכסטען קאנטראל=קאמער, מיניסטא=רען, וויצע=מיניסטארען, רעגירונגס=קא=מיסאר פאר דאנציג, גענעראליטעט.

דער פרעזידענט איז דאן ארויף'ן דעק פון „גדיניא" ארויסגעפאהרען פאר'ן שפאלער פון אויף זייט פון די אונטער=וואסער=שיפען „ריס", „וווילק", „זבוק" און קאנטר=טארפעדא=שיף „ווילער" און פון דער צווייטער זייט פון טארפעדא=שיפען און טראוולערען, ווערענדיג בע=גריסט פון די מאנשאפטען.

גדיניא, 31. יולי. (ספ.) דער מלוכה=פרעזידענט האט און בעגלייטונג פון זיין סוויטע פערנומען די טריבונע, וואס איז געווען אויסגעשטעלט אויף דער גאס „10. פעברואר". און דער רע=פוליארע האבען זיך בעטייליגט ים=, יבשה=מיליטער און די מיליטערישע לופט=אפטיילונגען.

די רעדע פון מלוכה-פרעזידענט

גדיניא, 31. יולי. (ספ.) און טאג פון „יום=טוב פון ים" האט דער פרע=זידענט געהאלטען א רעדע, און וועלכער ער האט צוו. אנד. געזאגט:

גאנץ פוילען נעמט אנטייל און היינ=טיגען יום=טוב, ווייל פון גאנץ פוילען זענען דא געקומען מאסען מענשען, און די געדאנקען און הערצער פון די, וואס האבען דא נישט געקאנט קומען זענען געווענדעט און דער ריכטונג פון ים. די ליבע צום ים און די פערשטענדניש פון זיין בעדייטונג פאר דער מלוכה איז נישט פרעמד געווען דעם פוילישען פאלק שוין און די צייטען פון אלטען פוילען.

עס האט אבער געפעהלט דער בע=וואוסטזיניגער ווילען און די ארבייט פאר דער ענטוויקלונג פון אונזערע ים= בעציהונגען, אונזער ים=האנדעל און אינ=זער פלאט. אפילו די גרעסטע אידעע מוז זיך פערקערפערן און זעהעווערדיגע פארמען, כדי זי זאל נישט בלייבען קיין חלום. די דאזיגע פערקערפערונג פון דער פאר אינז טייערער אידעע איז דאס זיך בויענדע בעת די ערגסטע בעדינגונ=גען גדיניא, אלס ניימווענדיגע ערגענ=צונג פון דאנציג און אונזער פלאט, וואס ענטוויקעלט זיך פון יאהר צו יאהר. די שטרעבונג צו שאפען אונזער גרוים=ים= האנדעל איז אנגעהויבען געווארען. עס פאדערט אבער אונזער וויטערדיגע אנ=שטרענגונג און וואכזאמקייט.

דער היינטיגער יום=טוב איז אן'אויס=דרוק פון פאלקס=ווילען אויפצונעמען די דאזיגע אנשטרענגונג. אבער די געדאנ=קען און געפיהלען פון פוילען ליופען איבער דער גאנצער אלטער פאמארע=לער ערד, וואס איז אונז בעזונדערס טייער אלס די געגענד, וואס האט ספע=ציעל געליטען, וואס האט זיך יאהרען=לאנג ענטקעגענגעשטעלט די פרובען פון ענטפוילישען, כאטש עס איז אלץ גע=טון געווארען, כדי אפצומעקען די פוי=לישקייט פון דער דאזיגער ערד, אז דאס קינד זאל פערגעסען די מוטער=שפראך.

האט אינגהאלטען די דאזיגע אזוי ווי=טיגע פאר פוילען ערד, וואס איז אינזער איינציגער צוטריט צום ים, האט נורם געווען, אז הנוט הערשט און גאנץ פוי=לען די פערשטענדניש, אז עס איז דער יסוד פון אונזער אונאפהענגיגקייט. ווען פאר 160 יאהר האט אינזער פאלק אנ=געוואוירען פאמערן און דעם פרייען צו=טריט צום ים, האט די דאזיגע ערשטע צוטיילונג פון פוילען בעגרינדעט אונפער=מיידליך די ווייטערדיגע צוטיילונגען. עס איז געווען דער אנהויב פונ'ם סוף פון אונזער אונאפהענגיגקייט.

די דאזיגע לעהרע פון דער געשיכטע האט זיך טיף איינגעפאסט און אונזערע הערצער. זי זאגט, אז עס איז נישטא קיין פוילען אהן ים און פאמערן און דער אנטייל פון די אונצעהליגע מאסען, וואס זענען געקומען פון די ווייטסטע ווינקעלעך פון דער רעפובליק, נישט קו=קענדיג אויף דער שנוט=צייט און אויף די קריטיש=שווערע בעדינגונגען, איז א בעווייז פון דער פערשטענדניש, וואס הערשט ביי דער גאנצער געזעלשאפט פאר'ן גרויסען אמת.

—§—

דער גראף אטא ארבאך-פירשטענוי אין אינזבוק זען בעת זיין פליה-רייזע איבער ענגלאנד

ספעציעלער קאמוניקאט פון דער רומענישער געזאנדשאפט אין לאנדאן וועגען ברוינשטיין-פאל

לאנדאן, (יטא) די רומענישע געזאנדשאפט אין לאנדאן האט צוגע=שיקט דער י.ט.א. אן אפיציעלען קאמו=ניקאט, וואס בעציהט זיך אויף דעם פאל פון שמשון ברוינשטיין, וועלכער איז געפייניגט געווארען דורך דער רו=מענישער פאליציי. דער קאמוניקאט שטעלט פעסט, אז אזוי ווי בעת דער אויספארשונג געגען ברוינשטיינ'ען האט זיך פאליציי בענוצט מיט אונ=דערלאזבארע מעטאדען, זענען אנגע=ווענדעט געווארען דיסציפלינארע שטרא=פען געגען דעם פאליציי-קאמיסאר פא=נימאארא. דער פראצעס געגען די שול=דיגע פאליציי-בעאמטע וועט צוליב די פעריען פארקומען דעם 18-טען אקטא=בער.

דער אפיציעלער קאמוניקאט בע=הויפטעט ווייטער, אז שמשון ברוינ=שטיין איז געווען א קאמוניסט און פארזיצער פון דעם קאמיטעט אין יע=דינעץ, וועלכער האט אנגעפיהרט מיט דער קאמוניסטישער טעטיגקייט אין כאטינער קרייז.

דאס עלעקטראטעכנישע ביורא
Siła i Światło
ש. ו. קרוקאווסקי
פאלודניאווא 23 טעלעפאן 139-92
נעמט אן דורכצופירען אינסטאלאציעס פון ליכט און קראפט, קויפט און פערקויפט מאטארען און ערלעדיגט אלע ארט עלעקטרישע איינריכטונגען אויף לייכטע בעדינגונגען.
ביליג, רעעל, שנעל און פינקטליך!

קאריזיס-געטין..!

אין א יאפאנישען טעמפעל האט מען אויפגעשטעלט א נייע געטין, וואס אין איהר זכות זאל זיך דער קריזיס ענדיגען.

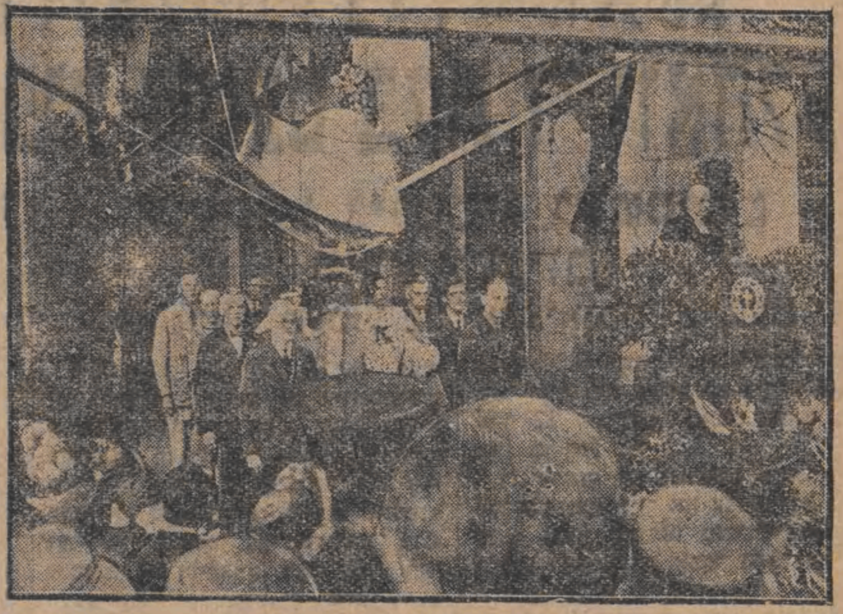

אין פראנקפורט אם מיין איז פארגעקומען אטוויער=פייערונג נאכ'ן יונגען פליה-מייסטער גינטער גרענהאף, וועלכער איז אומגעקומען בעת זיין לעצטען פליה, איבער דער טרומנע הענגט אן'אעראפלאן.

ווענדונג פון וועלט-פערבאנד „שומרי שבת" צום ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט

לאנדאן, (יטא) דאס פרעזידיום פון וועלט=פערבאנד „שומרי שבת" האט זיך געווענדעט צום ציוניסטישען אקצי=יאנס-קאמיטעט, וואס האלט איצט אפ זיין סעסיע אין לאנדאן, מיט אן'אויס=פיהרליכען מעמאריאל. אין מעמאריאל ווערט געפאדערט, אז דער אקציאנס-קאמיטעט זאל בעשליסען, דאס די אפ=מאכען, וועלכע דער קרן קימת שליסט מיט די קאלאניסטען, זאלען ענטהאל=טען א פערבאט פון חלול-שבת אויף דעם באדען פון יודישען נאציאנאל-פאנד.

—:§:—

טעאטער „סקאלא" שרודמיעסקא 15. טעל. 232-33.

היינט מאנטאג 9 אווענט

טעאטער „סקאלא" שרודמיעסקא 15. טעל. 232-33.

אונאפרופליך לעצטע געזעגנונג-פארשטעלונג

פון דער וועלט-בעריהמטער ארטיסטין, שטערן פון דעם ניו-יארקער קונסט-טעאטער

בערטא געשטען

וועלכע וועט אויפטרעטען אין דער שטיק אויסגעצייכנעטער קלאסישער דראמע אין 4 אקטען פון י. גארדין

„מירעלע אפרת"

עס נעמט אנטייל פאלגענדער אנסאמבל:

מ. אייזענבערג, חבל בוזגאן, ש. בליאכער, בערטא גערסטען, ק. גוטמאן, ש. לאנדוי, נ. מעלניק, יוסף סטרוגאטש, באדקא-פישער, ד. ראזענבלום, רבקה שילער, לייב שריפטזעצער און אנדערע.

נאך דער פארשטעלונג פאהרט די קינסטלערין מיט'ן ערשטען צוג אפ נאך אויסלאנד און פון דארט קיין ניו-יארק

בילעטען אויף דער פארשטעלונג צו בעקומען אין דער קאסע פון טעאטער פון 11 ביז 2 נאכמיטאג און פון 5 ביז 9 אווענט

קינסטלערישע לייטונג מארק ארנשטיין. אדמיניסטראטיווע לייטונג ב. אסס.

לאדזשער טאגעבלאט

...אר נעמט אָן פון 6 ביז 8 אָוו.
...שטעלטע מאנוסקריפטען
... נישט צוריקגעשיקט.

„Lodz. Tageblat" Łódź ...
Skrz. poczt. ...
... רעד. 100.57 צדמ. 100.47

מלחמה, אדער שלום...

וועגן דעם האבען דעצידירט די נעכטיגע וואהלען אין דייטשלאנד

די אימפעריאלע קאנפערענץ אין אטאווא קעו פרענגען צום אינטערנאצ. ... פון דער בריטישער אימפעריע. — אפקלאנגען פון דער פוילישער פרעסע

די גאנצע פוילישע פרעסע איז פול מיט אפשאצונגען און השערות וועגען אויסגאנג פון די רייכסטאג-וואהלען אין דייטשלאנד. מיר וועלען די דאזיגע אפשאצונגען נישט ברענגען פשוט דערפאר, ווייל דער לעזער וועט שוין געפינען אין היינטיגען נומער די וואהל-רעזולטאטען. ...

דאס איז אזעלכעס, וואס זיי נישט פאקטיש קומט פאר אין דייטשלאנד דער קאמף פאר מלחמה, אדער שלום, מ'בעהאלט אבער דעם דאזיגען אמת פאר די וועהלער-מאסען.

„כל זמן די לינקע אין דייטשלאנד וועלען נישט האבען דעם מוט צו זאגען דעם נאקעטען אמת פאר'ן דייטשן פאלק ...

פעריאלער קאנפערענץ אין אטאווא. די דאזיגע קאנפערענץ האט פאר דער צו קונפט פון דער וועלט-ווירטשאפט נישט קיין קלענער בעדייטונג, אויב נישט א פיל גרעסערע, ווי די וואהלען אין דייטש לאנד. ...

...

פערזיכערונגס-געזעלשאפטען אין ענגלאנד ווילען נישט אסעקורירען קיין יודען

„מיר זענען נישט קיין אנטיסעמיטען, אבער צו פערזיכערען א יוד איז א גרעסערע ריזיקע, ווי צו פערזיכערען א גוי", זאגען די קאמפאניעס. — יודען אין ענגלאנד טראכטען, ווי צו מאכען א סוף צו דער דיסקרימינאציע

(א בריף פון לאנדאן)

פון א. פויניאנסקי

...

די יודישע סטודענטען-עמיגראציע

פון ד״ר א. ריבקינד

פאר דעם יונגען שול-אבסאלווענט בכלל און פאר דעם יודישען בפרט שטעלט זיך די פראגע: וואס טוט מען ווייטער? ...

...

דער ערשטער יוד אין אמעריקאנער סענאט

סינסינאטי (יטא) אלס רעפובלי-קאנישער קאנדידאט אין סענאט איז דא ערוויילט געווארען דער גענעראל-פראקוראר זשילבערט באטמאן, א יוד, אויב ביטמאן וועט געוועהלט ווערען, וועט ער זיין דער איינציגער יוד אין אמעריקאנער סענאט.

פראקוראר ביטמאן נעמט אן אקטיוון אנטייל אין יודישען געזעלשאפטליכען לעבען.

ערשטע לאנד-אויסשטעלונג פון ארץ-ישראל-פראדוקטען

יפו (יטא) דא איז געעפענט געווא-רען די ערשטע לאנד-אויסשטעלונג פון ארץ ישראל פראדוקטען, וואס ענטהאלט העכער 400 סארטען פראדוקטען.

...

וואוהין וועלען געהן די יודען אין דייטשלאנד?

די פוילישע אנטיסעמיטישע צייטונג „ווארשאווסקא" האט אנגעוועלט אן אלארם, ווארגענדיג ... דער יודישער וואליע, ... זיך פון דייטשלאנד אלס ... פון די היטלעריסטישע זיגען. ... קען צווייפעל נישט זיין, ... דייטשע יודען, ספעציעל די ... האבען לעצטענס איינגע...

...

צווייי האלענדער

איך בין געווען ביים קאלאניאל-... פון האלאנד, ... ער מיך ...

...

רייזע-נאטיצען פון אמסטערדאם

פון ב. צ. גאלדבערג

...

איך גיב איהם א דריי ארום מינאר-טעטען-רעכט, און וויל ארויפקומען אויף פוילען — ס'איז טויט, ווי אלע טויטע.

...

דער שליסעל צום ערפאלג איז אן אנאנס אין „לאדזשער טאגעבלאט"

„מיר דייטשע יודען"...

ספעציעלע בראשור פון „צענטראל-פעראיין" אלס ענטפער אויף די היטלעריסטישע בלבולים

בערלין (יטא) דער „צענטראל-פעראיין" האט פערעפענטליכט א ספע-ציעלע פארוואהל-בראשור א. ט. „מיר דייטשע יודען", ...

...

לאדז
1. אויגוסט 1932
מאנטאג
כ"ח
תמוז תרצ"ב
פ' דברים

טאג-כראניק

נייער טראמוואי-מארשרוט פון היינט אן

(פ) פון היינט אן געהט ארויס אין קראפט דער נייער טראמוואי-מארשרוט; לויט וועלכען מען קאן פאהרען אהין און צוריק אויף א מארגען-בילעט פאר 30 גר.

זילבערנע 10 זל. מטבעות ווערען היינט ארויסגע-לאזט אין אומלויף

(פ) היינט ווערט „באנק-פאלסקי" ארויסצאהלען די מליכה-בעאמטע די פענסיעס מיט נייע זילבערנע 10 זל. מטבעות די זילבערנע 10-ער זל. זיי-נען פיל גרעסער פון די 5-ער זל.

רעגיסטראציע אויף ארבייטסלאזען-אונטערשטיצונגען

היינט מאנטאג, דעם 1-טען אויגוסט די אותיות:

A. B. C. D. E. F. G. H. I. J.

דינסטאג דעם 8-טען אויגוסט:

K. L. Ł. N. O. P.

מיטוואך דעם 4-טען אויגוסט:

R. S. T. U. W. Z. Ż.

שוידערליכער זעלבסטמארד פון א יודישען סוחר
די געקוועלטע לאגע האט איהם דערפיהרט צו דעם שריט

(§) די געגענד פון אלטשטאט איז נעכטען ווידעראמאל אויפגעציטערט גע-ווארען פון א שוידערליכען זעלבסטמארד פון א יודישען סוחר.

דער 25-יעהריגער חיים מאלים, פון שטעמפעל מיענהוזישעטש, לוקאווער פא-וויאט, איז געלטען נעקומען קיין לאדז און איז אנגעשטאנען ביי זיין בעקאנ-טען קאן אויף נאוואמייעיסקא 29.

געלטען ווען קיינער איז אין שטוב נישט געווען, האט מאלים זיך אויפגע-האנגען.

ווען די שטוב-מענשען זענען אהיים געקומען, האבען זיי אין שרעק דערזע-הען, ווי מאלים הענגט מיט אנ'ארויס-געשטעקטער צונג.

זיי האבען איהם גלייך אפגעשניטען פון דער פעטליע און ארויסגערופען די פאָ-גאטאוויע. אבער יעדע הילף איז שוין געווען צו שפעט. מאלים איז געווען טויט.

ווי די דורכגעפיהרטע אויספארשונג האט בעוויזען, איז די סיבה פון פער-צווייפעלטען שריט געווען דאס, וואס מאלים האט זיך לעצטענס געפינען אין גרויסע צאהלונגס-שוועריגקייטען און די לאדזער סוחרים האבען איהם מעהר נישט געוואלט געטרויען קיין סחורה.

דער טויטער קערפער איז אפגעפיהרט געווארען אין שטאטישען פראסעקטא-ריום.

אויטאבוס-קאטאסטראפע הינטער לאדז
שאפער שווער פערוואונדעט

(§) אויפ'ן שאסעע, וואס פיהרט פון לאדז קיין קאליש האט נעכטען פאסירט אנ'אויטא-קאטאסטראפע.

א לאסט-אויטא איז ארויף אויף א בוים און שטארק בעשעדיגט געווארען. דער שאפער יאניק איז שווער פערוואונ-דעט געווארען און מען האט איהם אפ-געפיהרט אין שפיטאל.

פעקלעך מיט לעבענס-מיטעל דורך דער פאסט

(§) פון היינט אן ווערען אויף דער פאסט איינגעפיהרט ספעציעלע דרוק-פּאָ-גענס פאר קארעספאנדענץ ווענען לע-בענס-מיטעל-ענינים.

דער פרייז פון אזא דרוק-בויגען צו-זאמען מיט א מארקע ווען קאסטען קוים 5 גר. די דאזיגע פעראָרדנונג איז אנ'ערגענצונג פון דער פעראָרדנונג וועגען איבערשיקען מיט דער פאסט לע-בענס-מיטעל-פאקעטען.

טראמוואי-פיהרער דאנונציאנט א שכור פון טויט

(§) בעת דער טראמוואי נומער 10 איז נעכטען דורכגעגאנגען אויף ראקי-טשינער עק קיעווער גאס, האט אין לעצטען מאמענט געפרובט אריבערגעהן איבער די שינעס עפעס א שכור'ער פערשוין. דער מאטאר-פיהרער האט אבער מיט אלע כחות בעוויזען אפצו-שטעלען דעם טראמוואי און דער שכור איז אפגעקומען מיט א וואונד אין קאפ.

דער שכור איז דער 28-יעהריגער סטעפאן קאלאדזשעישיק פון האָרא-דיעלסקא גאס 12. נאכדעם ווי די פא-גאטאוויע האט איהם ערטיילט הילף, האט פאליציי קעגען איהם צונויפגע-שטעלט א פראטאקאל.

וועסטערנאר-ציגנישען אהן סטעמפעל-מארקעס

(§) לויט אנייער פעראָרדנונג פון מיניסטעריום, דארפען אויף וועסטער-נאר-ציגנישען פון מאגיסטראט נישט זיין קיין סטעמפעלמארקען. אזוי ערשט דארף מען אויף אצייגניש ביים איבער-פיהרען פלייש פון איין שטאט און דער אנדערער קיין סטעמפעל-מארקען נישט האבען.

בזשעזשינער סטאראסטא אין משוגעים-הויז?
משעקאווע געשיכטע וואס זאל זיין ביז איצט אויסבעהאלטען געווארען פון דער עפענטליכקייט

לויט דער נעלטונגער „גאז. ווארשאווס-קא" זאל דער בזשעזשינער סטאראס-טא זאבאראווסקי שוין א פאר חדשים ליגען אויף א שווערער נערווען-קראנק-הייט.

דעם 14. יולי זאל דער בזשעזשינער סטאראסטא זיין געקומען און איינער פון די אמטליכע ביוראס און לאדז און דארט זאל-ער האבען געשלאגען א וואזע. נאכדעם איז ער ארויס צו די בעאמ-טע און געפאדערט איהם צו ווייזען די ביכער צו קאנטראלירען. די בעאמטע וואס האבען איהם נישט געוואלט פאל-גען, האט ער טעראריזירט מיט א רעוואלווער. ערשט בעת ער האט בעקומען די געפאדערטע ביכער און זיך אין זיי פערטיפט, איז א בעאמטע אנגבעמערקט ארויס פון ביורא און געבראכט פאָגאָ-טאָוויע, וואס האט דעם סטאראסטא נאך שווערער מיה אפגעפיהרט אין א ווילבערהיינט-באלאם קיין קאכאנובקא.

נאך דער מעשה האט דער לאדזער וואיעוואדע בעשטימט א נייעם לאנדער פון דער סטאראסטווע, ווי. טשולעצקין בוז דער סטאראסטא וועט ארויס פון שפיטאל.

לויט דער אויפגעראמטער צייטונג איז די גאנצע געשיכטע זעהר פארזיכ-טיג פערבעהאלטען געווארען פאר דער עפענטליכקייט.

מיר ברענגען די ידיעה אויפ'ן אחריות פון „גאז. ווארש.".

==§==

די בעסטע לאדעס ביליג און גוט
בעקומט מען אין דער
צוקערניע „אדלאר"
פיעטרקאווער 17, טעל. 22-247
אפארציע מיט וואפלעס 40 גראשען

מאדערנע דאמע וואס וויל נישט קינדלען ווערט פערשיט דורך איהר „אלטפערנקישען" מאן
די אקושערקע ארעסטירט

(§) דאס פאר-פאלק ק. פון 11. ליס-טאפאד-גאס 49 האט זיך געריבט אויף דעם ליבען נאכט האט זיך בלויז דער מאן, דאנגענען די פרוי האט זיך דער-מיט נישט שטארק איבערגענומען. פער-קעהרט, ווי א מאדערנע דאמע איז איהר ליבער געווען נישט צו דארפען קינדלען און גיאגמשען.

האט זי זיך מיישב געווען און איז אהן מאנ'ס ווייסען אוועק צו דער אקו-שערקע מארדקאווסקא פון צמענטארנא 5 און געלאזט דורכפיהרען אנ'אפארט.

און א צייט ארום האט דער מאן זיך דערוואוסט פון דער מעשה און איז דערפון ארגען און אזא היילינגען גרים-צארן, אז ער איז אוועק צו פאליציי און פער'מסר'ט די אקושערקע.

די אקושערקע איז ארעסטירט געווא-רען און דער אויספארשונגס-ריכטער פאָרערט פון איהר 2000 זל. קויציע.

טריקאטאזש-ארבייטער שטרייקען ווייטער

(§) שהערנעכצען איז אין דרוקער-פעראיין פארגעקומען א פערזאמלונג פון די שטרייקענדע ארבייטער אין דער טריקאטאזש-אינדוסטריע.

נאכ'ן אויסהערען דעם בעריכט וועגען דער קאנפערענץ ביים ארבייטס-אינספעקטאר האבען די פערזאמעלטע בעשלאסען ווייטער צו שטרייקען, ביז זיי וועלען נישט ערצילען די זעלבע לוינען, ווי פאראיאהרען.

אנפאל אויף אנ'אגודה-פיהרער

פאביאניץ. (טעלעפאניש) פריי-טאג צו נאכטס זענען שקצים בעפאלען דעם אגודה-פיהרער אברהם דוד פ...יענ-קעל און אהם שטארק צושלאגען.

1000 זל. אויסגעוויינט געלט...
ווארשאווער פויגעל געפרובט שאנטאזשירען א דירעקטאר פון שייבלער און גראהמאנ'ס פאבריק.

(§) מיט עטליכע טעג צוריק האט דער דירעקטאר פון שייבלער'ס פאבריק, פאוועל קוגעל, בעקומען א בריף פון ווארשא, אין וועלכען אנ'אומבעקאנטער שרייבער פאדערט פון איהם 1000 זל. אויסגעווינט-געלט. דאס געלט דארף ארויס-געשיקט ווערען קיין ווארשא אויף פאסט-רעסטאנט פאר א.ק.

קוגעל האט דעם דערמאנטען בריף איבערגעגעבען דעם אויספארשונגס-אמט, וואס האט בעפוילען דעם בריף ארויסצושיקען אויף דער אנגעוויזענער אדרעס און גלייכצייטיג האט די לאדזער פאליציי זיך פערשטענדיגט מיט'ן ווא-רשאווער אויספארשונגס-אמט, וואס האט נענומען אבסערווירען אויף דער ווא-רשאווער פאסט דאס פענסטערל פאר בריף פאסט-רעסטאנט.

נעהערנעכטען האט טאקע דער אויס-שפיאנער בעמערקט א יונגען מענש, וואס געהט צום פענסטערל און הייסט זיך דערלאנגען א בריף פאר א. ק. בעת ער האט בעקומען דעם בריף און איהם גע-נומען עפענען איז ער ארעסטירט גע-ווארען.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער פויגעל הייסט לעאן וואלף פון לעשנא גאס 27, אנ'אינקאסענט פון א טוך-פירמע. ער האט זיך מודה געווען, אז ער האט געוואלט שאנטאזשירען דעם די-רעקטאר פון דער לאדזער פאבריק, כדי צו בעקומען און דער האנט ארוין א גרע-סערע סומע געלד.

איצט פיהרט די ווארשאווער פאליציי אנ'אויספארשונג, צי דער 20-יעהריגער שאנטאזשיסט האט נישט אפגעטאן אויך עהנליכע מעשים און ווארשא און נאכ-דעם ווי די אויספארשונג וועט זיין פער-ענדיגט, וועט ער בכבוד גדול געבראכט ווערען אין דער לאדזער תפיסה.

קופאן № 37
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער בעניצער פונם דאזיגען קופאן קאן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאנסול פון אונזער רעדאקציע.
גילטיג היינט מאנטאג
ד. 27. יולי פון 8 אווענד

תביעות צו די דייטשע פערזיכערונגס-געזעלשאפטען
ווערען אנגעמעלדעט אין דייטשען קאנסולאט

(§) אין דייטשען קאנסולאט אין לאדז הויבט היינט זיך אן די רעגיסטראציע פון די פערזאנען, פוילישע בירגער, וואס האבען תביעות צו די דייטשע לעבענס-פערזיכערונגס-געזעלשאפטען. בעזונדערס איז די רעגיסטראציע נוגע די אפמאכען אויף דייטשע מארקען, פוילישע מארקען און רוסישע ר בעלס.

די תביעות קען מען אנמעלדען ביז'ן 30-טען נאוועמבער. שפעטער ווערען זיי פערצעלטערט.

2 מענשען צוביסען פון שלאנגען

(§) ווי בעוואוסט, האבען זיך הע-יאהר שטארק געמעהרט שלאנגען אין די וועלדער. אין וואלד הינטער קאליש זע-נען געביסען געווארען פון שלאנגען יאן סמאנזשאל און מאריא וואליסקא. א ראקטאר האט די געליטענע ערטייעלט הילף. די פרוי וואליסקא איז אזוי פער-גיפטעט געווארען, אז מען האט זי גע-מוזט אפפיהרען אין שפיטאל. דערפאר האט זי אבער בעוויזען די שלאנג צו דער'הרג'ענען מיט א שטעקען.

—:§:—

יודיש טעאטער „פילהארמאניע"
פארבאנד טרופע פון א.א.ס. אין פוילען. אומירונג א. בעזמאן.
צום לעצטען מאל!
צום לעצטען מאל!
היינט מאנטאג 9 אווענט פאפולערע פארשטעלונג
קומט בעוואונדערט די בעריהמטע סובועטין-שויישפ.
מרים קאראלאווא
פרייזען: פון 50 גר. ביז 1.60 זל.
ווערט געשפילט צום לעצטען מאל די פרוביגע קאמישע אפערעטע
דעם בעקערס טעכטערל
אין 3 אקטען. מיט מרים קאראלאווא אין דער הויפט-ראלע
אכטונג! אין 2-טען אקט אין קאבארעט וועט דורך דער מאדאם קאראלאווא אויסגעפיהרט א פאפורי פון 10 אינטערנאציאנאלע לידער און קאמבאראו וועט אויספיהרען אריגינעלע אקראבאטישע טענץ.
מארגען דינסטאג ווערט ווידער געגעבען מיט מאדאם קאראלאווא
„אהן א מאמע"
אין א קאנצערט-אפטיילונג. ארמ. לייטונג ש. הערשקאוויטש.

ראדיא פראגראם

מאנטאג ד. 1. אויגוסט

לאדז, (233.8) 11.58 שעה-צייכען, 12.05 טאג-פראגראם 12.10 פרעסע-איבערזיכט 12.40 וועטער-בעריכט, 12.45 פליטען, 3.40 פליטען, 4.35 קאמוניקאט פון צענטראל-הידראגראפישע ביורא פאר שיפער און פישער, 4.40 שמועס אין דער פראנצויזישער שפראך, 5.— פאליסטען-קאנצערט, 6.— פארשראג, 6.20 לייכטע און טאנץ-מוזיק פון קאפע-הויז „גאסטראנאמיא", 7.15 פערשידענס, 7.35 ראדיא-פרעסע זשורנאל, 7.45 קאמוניקאט פון לאדזער האנדעלס קא-מער, פראגראם אויפ'ן נעכסטען טאג און טעאטער-רעפערטואר, — 8. קאנצערט פון אפערעטען-מוזיק פון ווארשאווער פילהארמאניע-ארקעסטער. בעת דער פויזע „פעליעטאן", 9.20 ביילאגע צום ראדיא-פרעסע זשורנאל, 9.55 קאמוני-קאט פון דער הויפט מיליטערישער וועטער. סטאציע פאר פליה-וועזען. — 10 טאנץ-מוזיק 10.40 ספארט ידיעות 10.50 טאנץ-מוזיק.

פערזענליכעס

דער פרעזעס פון דער קהלה-פערוואל-טונג רעפ. ל. מינצבערג איז אפגעפאה-רען אויף אורלויב. איהם פערטרעט ווי-צע-פרעזעס ה' בערנער.

דער אונטערגאנג פון דער ראמאנאוו-דינאסטיע
שפאנענדע שילדערונג פון ניקאלאי'ס שוואגער

דעם צאר'ס מיניסטאריי לא-בען. ווען מ'שלאגט זיי פאר צו בויען א לופט-פלאט

איינמאל איינדערפריה אין ביאריץ האב איך אין א צייטונג בעמערקט א א גרויסען „קאפ" וועגען דער ערפאלג-רייכער רייזע פון דעם לופט-פליהער בלעריא איבער דעם ענגלישען קאנאל, וואס טיילט אפ ענגלאנד פון פראנק-רייך. די ידיעה האט אין מיר ווידער נעבראכט צום לעבען דעם פריהערדי-גען גרויס-פירשט. איך בין שוין לאנג געווען א בעגייסטערטער אנהענגער פון לופט-פליהעריי, איצט האב איך איינגעזעהן, אז בלעריא'ס ערפאלג בעדייט מיט זיך נישט נאר א נייעם ערקעהר-מיטעל, נאר א נייעם מלחמה-געווער. איך האב בעשלאסען באלד איינצופיהרען אזעלכע לופט-מאשינען אין רוסלאנד.

עס זענען געבליבען צוויי מיליאן רובל פון דער טומע, וואס א פאלקס-זאמלונג האט אריינגעבראכט אין דער צייט פון רוסיש-יאפאנישען קריג. מיט דעם געלד האט מען געזאלט בויען טארפעדא-שיפען. איך האב געלאזט אפדריקען א בריוו אין די רוסישע צייטונגען, אין וועלכען איך ה'ב אנגע-פרעגט די מענשען, וואס האבען ביי-געטראגען צום פאנד, צי זיי וואלטען נישט איינגעשטימט, אז מען זאל פאר דעם געלד בויען אעראפלאנען, אנשטאט טארפעדא-שיפען. אין א וואך ארום זענען אנגעקומען טויזענטער ענטפערס: אלע האבען גוט געהייסען מיין פלאן. איך בין באלד געפאהרען קיין פאריז און האב געשלאסען אנ'אפמאך מיט די לופט-פליהער בלעריא און וואאזען, אז זיי זאלען צושטעלען מאשינען און לעהרער, און איך וועל געבען פעלדער, שילער און געלד, דערנאך בין איך אוועקגעפאהרען קיין רוסלאנד.

ניקי האט ביי מיין פארשלאג גע-שמייכעלט. דער פלאט-מיניסטער האט געטראכט, אז איך בין משוגע. דער קריגס-מיניסטער, גענעראל סוכאמלי-נאוו, האט זיך געהאלטען ביי די זייטען לאכענדיג.

— צי פערשטעה איך אייך ריכטיג, אייער קייזערליכע הויכקייט? — האט ער מיך געפרעגט, איינהאלטענדיג אויף א ווייל זיין געלעכטער. — איהר ווילט בענוצען בלעריא'ס שפילעכלעך אין אונזער ארמעע? מעג איך וויסען, צי אונזערע אפיצירען וועלען מוזען ווארפען אלע פליכטען זייערע און אנ-הויבען ארומפליהען איבער דעם ענג-לישען קאנאל, אדער אפשר וועט דאס אליין אויסגעפיהרט ווערען דא אין פע-טערבורג?

— וואס מאכט דאס אויס, גענעראל, — האב איך געענטפערט. — אלץ, וואס איך פערלאנג פון אייך, איז, אז איהר זאלט אפלאזען אויף אורלויב ז' אפי-צירען, וואס איך וועל אויסקלייבען, אז זיי זאלען א קורצע צייט פערברענגען אין פאריז, וואו בלעריא און וואאזען וועלען זיי לערנען פליהען. דערנאך וועלען מיר שוין זעהן, ווער עס וועט לאכען דער לעצטער.

איך בין נעכאמאל געווען ביי ניקין און האב ענדליך בעקומען די פולמאכט אויסצוקלייבען אפיצירען, כאטש ניקא-לייז האט דערביי בעמערקט, אז אפילו גרויספירשט ניקאלאי ניקאלאיעוויטש זעהט אויך נישט איין קיין שום זין אין מיין אונטערנעהמונג.

די ערשטע פארטיע אפיצירען זענען אפגעפאהרען קיין פאריז, אין דער צייט ווען איך האב נעבען סעוואסטאפאל אויסגעזוכט א פלאץ פאר א פעלד. שפעט אין הערבסט פון יאהר 1908 זע-נען שוין געווען פערטיג א פעלד און באראקען. אין פריהלינג פון יאהר 1909 האבען מיינע אפיצירען געענדיגט בלעריא'ס שול. אין מיטען זומער איז אין פעטערבורג געווען א „לופט-פליה-ווָרך". א גרויסע סענסאציע. מענשען האבען געקוקט און אפלאדירט. סוכא-מלינאוו האט געזאגט, אז „דער ספעק-טאקל איז אויסערגעוועהנליך אמוזי-רענד, כאטש די ארמעע קען פון דעם נישט האבען קיין שום נוצען".

אין דריי מאנאטען ארום האב איך געקויפט א גרויס שטיק לאנד הינטער סעוואסטאפאל, און האב געלעגט דעם ווינקעלשטיין פון דער ערשטער רוסי-שער שול פאר לופט-פליהער. וואס האט אין יאהר 1914, אין וועלט-קריג, ציגע-שטעלט דער רוסישער ארמעע די מעהר-סטע לופט-פליהער.

איך בין אנגעגאנגען מיט מיין אר-בייט פאר א לופט-פלאט, בין אפט גע-פאהרען קיין אויסלאנד און האב אזוי וועניג זיך אינטערעסירט מיט פאליטי-שע אנגעלעגענהייטען, ווי עס איז נאר געווען מעגליך אין דער אומגעבונג אין פעטערבורג אין יענער צייט, ווען יע-דער איינער האט זיך ארומגעטראגען מיט אינטריגעס.

סטאליפינ'ס ערפאלג האט געמאכט אייפערזיכטיג אלע אנדערע הויכע בע-אמטע, און אלע אינאייוועם זענען זע-גען גציונן אנכנזיל ... מיט האס צו ראספוטינען, וועלכער האט וואס ווייטער אלץ מעהר געהערשט איבערן לאנד. פריהער אדער שפעטער וועט דער צאר מוזען אויסקלייבען צווישען ראספוטינען און סטאליפינען. איינמאל האב איך דערפ'הלט, אז עס איז מיין חוב צו ווארענען ניקין געגען די שונ-אים פון סטאליפינ'ען, וואס רעדען א'ף איהם אן, אבער מיינע רייד האבען, ווי אלע מאל, נישט געהאט אויף איהם קיין שום ווירקונג.

דער גרויספירשט, פערשטענדליך, האט אזא הויבע מיינונג וועגען סטא-ליפינען, ווייל ער האט טאקע אפגעש-ראטעוועט די צארישע זעלבסטהער-שאפט און האט דערשטיקט און אין בלוט דערטרונקען די רעוואלוציאנערע בעוועגונג, וועלכע דער פערפאסער רופט אן „אנארכיע". דער אמת איז, אז עס איז שווער צו זאגען, ווער עס איז געווען געפעהרליכער פאר רוסלאנד פון די צוויי דעמאלסדיגע דיקטאטארען איבערן לאנד — ראספוטין צי סטאליפין. גיכער איז סטאליפין געווען גע-פעהרליכער, ווייל ער האט געשטארקט דעם טראן פון צאר, אין דער צייט, ווען דער ווילדער שיכור'ער פויער ראספוטין האט געמוזט פערשנעלערען דעם אונטערגאנג פון דער צארישער רעגירונג.

(דאס ווייטערע קומט)

אויטא פליהט ארויף אויפ'ן טראָטואַר פון פעטריקאַווער גאס

און צובּרעכט בּיידע פיס בּיי א יודיש מעדעל

יודישער יונגערמאַן אויך פערוואונדעט געוואָרען

(פּ) אויף עק ציגעל-גאַס און פעטרי-קאָווער האָט געקלעטן פּאַסירט א שרעק-ליכער אויטאָ-אומגליק, וואָס האָט מיט ערשיטערט אַלע דורכגעהער.

צום פּריוואַטעם-פּלאַץ איז געפאָהרען דער אויטאָ נומער 82702, וואָס געהער צו דער לאָדזשער עלעקטראָציע.

אויפ'ן רוג ציגעל-גאַס האָט פּלוצלינג געפּלאַצט די לינקע גומי-רייף פון ראַד און דער אויטאָ איז ארויפגעפאָהרען אויפ'ן טראָטואַר.

דער אויטאָ איז צוערשט איבערגע-פאָהרען לייבּ א יונגערמאַן איין דער-נאָר די 23-יעהריגע טיגרעל קאַן פון פּאָמעגנאַ 5, ארויבּער-פאָהרענדיג איבּער איהרע פיס און דערנאָך זי א שלייף-דערגעטען צו דער טויער פון הויז נומער 32.

עס האָט זיך דערהערט א פערצווייפעלט געשריי פון דער אומגליקליכער, וואָס איז געלעגען אין א טייך בלוט. מענשען האָבען געאייַלט צו הילף און עס איז גיך ארויסגעריסען געוואָרען פּאָגאָטאָוויע.

דער דאָקטאָר האָט פעסטגעשטעלט, אַז בּיי דער פרוי זענען צובּראָכען גע-וואָרען בּיידע פיס און די הויטען זענען שטאַרק בּעשעדיגט. אין א שווערען צו-שטאַנד איז זי אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

דער אויטאָ איז אָפּגעפיהרט אין קאָ-מיסאַריאַט, וואו עס איז געגען שאָפער געמאַכט געוואָרען א פּראָטאָקאָל.

א יוד מיט א צושפּאָלטענעם קאָפּ

זאָגט מען אַז צו ערטיילן הילף איז „משמרת-החולים".

ווייל ער האָט נישט קיין 2 זל.

(—) משה שעראַדקי פון פעפער-גאַס 16, א 66-יעהריגער זקן, האָט פּרובּירט זיך איינגעגליטשט אין דער באַלוטער מקוה אַזוי אומגליקליך, אַז בּיי איהם איז געשפּאָלטען געוואָרען דער שאַרבּען.

די יודען אין מקוה האָבען דעם פער-וואונדעטען אַרײַנגעטראָגען אין לאָקאַל פון „משמרת החולים". אָבער דאָ האָט פּאַסירט א פאַל, וואָס איז כדאי פּון צייכענען צו ווערען למען ישמעו ויראו.

דער ראש המשמר האָט זיך אָפּגע-זאָגט צו רופען צום פערוואונדעטען א דאָקטאָר, פּלי-זמן ער וועט נישט בּעקו-מען די 2 זל., וואָס מען מוז צאָהלען אין דאָזיגען פעראיין פאַר ערטיילען הילף.

די טענות, אַז דער פערוואונדעטער זיך איז אַליין א מיטגליד פון „משמרת החולים", האָבען נישט געהאָלפען און דער דיזושורנער האָט זיך געהאַלטען פעסט בּיי ס'זעניגע.

מען האָט דעם יוד נעמוזט אָפּפיהרען צו זיך אין וואוינונג און ערשט דאָרט איז ארויסגערופען געוואָרען א פעלטשער וואָס האָט איהם ערטיילט הילף.

ווי דער פעלטשער האָט ערקלערט, איז געווען א שטאַרקע סכנה, דער פער-וואונדעטער זאָל שטאַרבּען פון א בּלוט-אָפּפלוס, ווען די הילף וואָלט מיט עט-ליכע מינוט געווען פערשפּעטיגט.

די מעשה רעדט פאַר זיך. פּירושים דאַרף מען נישט.

Tajemnica czystej zdrowej cery..?

niezrównane

MYDŁO HERBA

וואָל-אינדוסטריע גרייט זיך צום ווינטער-סעזאָן

קליינע פאַבּריקען אַרבּייטען נאָך זומער-סחורות

(§) אויפ'ן לאָדזשער טעקסטיל-מאַרק הערשט אוּצט א שטילקייט.

דער זומער-סעזאָן אין דער באַגוועל-בּראַנזשע איז בּדרך כּלל געווען נישט קיין שלעכטער. קיין גרויסע זאַפּאַסען סחורות זענען נאָכ'ן סעזאָן נישט אי-בּערגעבּליבּען, וואָס עס האָט א ווירקונג בּערמיטונג פאַר דער ווייטערדיגער ענט-וויקלונג פון דער לאַגע.

פון די בּעזונדערע בּראַנזשען אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע ווערען די אינטענסיווסטע הכנות געמאַכט אין דער וואָל-בּראַנזשע, וואָס הויבּט אָן דעם סעזאָן בּעדייטענד פריהער.

די פאַבּריקאַנטען קויפען שוין אין גרעסערע קוואַנטומס גאַרן אויף ווינטער-סחורות. די קלענערע וואָל-פאַבּריקען פאַבּריצירען נאָך, נישט קוקענדיג אויף דער שפּעטער צייט זומער-סחורות, ווי-לענדיג אויסנוצען בּיז צום סוף דעם הײַ-יעהריגען זומער-סעזאָן.

—§—

שטאַט-טעאַטער ציגעל-גאַס 27

ווילנער טרופּע

XVII יאָר. דיר. מזאה.

היינט זונטאַג, 9 אָוועגד

„אזעף"

וואָס זאָגען די בּרודער פּייבּושעוויטש

וועגען דער „טעראָר-נעסט" אין בּאַלוטער שעכט-הויף

אין שייכות מיט דער געלעגענער נאָ-טיץ א.ג. „טעראָר-נעסט אין בּאַלוטער שעכט-הויז" בּעקומען מיר אַן ערקלערונג פון די בּרודער פּייבּושעוויטש, וואָס ווערט אויך בּעשטעטיגט דורכ'ן פער-איין פון ראַב-פעריקער. לויט דער רא-זיגער ערקלערונג. בּאַזירט דער גאַנצער ענין בּלויז אויף קאָנקורענץ צווישען א גרופּע פליישער-פיהרער און די בּרודער פּייבּושעוויטש, וואָס האָבען גענומען די חזקה צו פיהרען פליישער בּיים קצב אברהם שענוואַלד. אַלע פאַרשלאָגען צו לעזען דעם סכסוך אויף א שירם-געריכט און שעכטער-אַרבּעטער-פעראיין, פער-איין פון די בּאַלוטער קצבים און פליישער-הורטאָווניקעס האָבען זיי אָפּגעוואָרפען און צום שירם-געריכט נישט געקומען. אַנשטאָט דעם האָבען זיי געמאַכט א בּלבּול אויף די בּרודער פּייבּושעוויטש און אין רעזולטאַט האָט מען זיי ארעס-טירט.

די עפענטליכע מיינונג, ווי אויך די אויספאַרשונגס-מאַכט — פערענדיגט די ערקלערונג, וועט זיך נאָכ'ן שנעל אי-בּערצייגען אין דער ריכטיגקייט.

זי -באַד נעבּען דער קירך ווערט פערוואַנדעלט אין א בּלוט-בּאָד

ווי אַזוי פרומע פּויערים זענען זיך נוקם אין „נאַקעטקייט"

(א) 3 לאָדזשער חברה-לייט זענען זונטיג אַוועג, זיין בּרודער סטאַניסלאַוו און „פראַניו יאָזעף" פראַנטשקעוויטש זענען געלעגען אויף אין דאָרף באָרושענטשין און תיכף זיך אַרויסגעוואָרפען אין טייך באָדען. באָדענדיג האָבען זיי זיך געמאַכט א זון-באָד.

דער טייך געפינט זיך נעבּען דער קירך און אין דער צייט האָט מען אין קירך אָפּגעריכט א גאָטעס-דינסט. די פרומע פּויערים האָט עס אויסגעזעהען, ווי א חלול הקודש, וואָס די נאַקעטע חברה-לייט ליגען נעבּען דער קירך און זיי האָבען זיך מיט די אפּיקורסים אָפּ-גערעכענט „ווי געהעריג".

וזנטיגט איז אוועק פון דער זון-באָד מיט א צושפּאָלטענעם קאָפּ. די אַנדערע צוויי האָבען נישט געהאַט קיין בּעסער מזל.

פּאָליציי האָט צוגויפגעשטעלט א פּראָ-טאָקאָל. די פערוואונדעטע האָט מען אָפּ געפיהרט אין שפּיטאָל.

—:§:—

שמיצ'ן אין הלוואות פון דער קהלה

דער ספּעציעלער הילפס-קאָמיטעט בּיי דער קהלה האָט אויף זיין לעצטער זי-צונג בּעטראַכט איבּער 80 בּקשות ווענען שמיצע. דער קאָמיטעט האָט אויף דעם צוועק בּעשטימט איבּער דריי טויזענד זל. אַלע פעראַנטוואָרטליכע האָבען שוין בּעקומען איינלאַדונגען צו קומען היינט אין לאָקאַל פון קהלה אָפּצונעמען דאָס געלד.

* * *

די פערגאַנגענע וואָך האָט די קאָמי-סיע פון דער גמילת-חסדים-קאַסע בּיי דער קהלה אָפּגעהאַלטען א זיצונג, אויף וועלכער ס'איז בּעשלאָסען געוואָרען צו ערטיילען הלוואות אויף א סומע פון 35 טויזענד זל.

טעלעגראַמען

אַנטיסעמיטען בּעשולדיגען וואַרבּורג'ן

אין דער רעוואָלוציע אין טשילי

פּאַריז (יטא) קאָטי'ס יודען-העצע-רישע צייטונג „אַמי די פּעפל" איז ארויס מיט א שענדליכען אָנפאַל אויף פעליקס וואַרבּורג'ן. די צייטונג מאַכט וואַרבּורג'ן פעראַנטוואָרטליך פאַר דער רעוואָלוציע אין טשילי, וואָס איז כלו-מרשט אָנגעפיהרט געוואָרען דורכ'ן קעם פּענדען ציוניסט נאַטאַן קאָהען.

אַזוי ווי וואַרבּורג, שטעהט, לויט דער צייטונג, בּראשית פון דער ציוניסטי-שער אָרגאַניזאַציע און טראָגט דעם טי-טעל „רבי און נביא", איז ער דעריבּער, אויך פעראַנטוואָרטליך פאַר די געשעהענישען אין טשילי.

אינטערפּעלאַציע וועגען בּרוינשטיין-פאַל אין נייעם רומענישען פּאַרלאַמענט

טשערנאָוויץ (יטא) ווי י.ט.א. דערוויסט זיך. האָט דעפּ. ד"ר מאיר עבּנער אין נאָמען פון קלוב פון יודי-שע דעפּוטאַטען אין נייעם רומענישען פּאַרלאַמענט, אַרײַנגעטראָגען דעם אינערן מיניסטער אַן אינטערפּעלאַציע וועגען פערפייניגען פון יעדינעצער פּועלי-ציון פיהרער, שמשון בּרוינשטיין.

61 א"י אימיגראַנטען פאָהרען קיין בּיראָ-בּידזשאַן

ירושלים (יטא) 61 א"י-אימיגראַנ-טען. דאָס רוב קאָמוניסטען, האָבען זיך רעגיסטרירט אָפּצופאָהרען קיין סאָוויעט רוסלאַנד מיט'ן צוועק צו בּעזעצען זיך אין בּיראָ-בּידזשאַן.

טעאַטער און קונסט

היינט אומאַפּראָפּליך לעצטע פאָרשטעלונג פון בּערטאַ גערסטען

נישט רעכענענדיג זיך מיט אַלע אונ-טערזוענצען, מיז דאָך שוין היינט פר. בּערטאַ גערסטען פערענדיגען איהרע גאַסטשפּילען אין „סקאַלאַ"-טעאַטער.

היינט, צו איהר לעצטען אויפטריט, טרעט בּערטאַ גערסטען אויף אין איהר פּראַכטפולער קרעאַציע פון „מירעלע אפרת".

בּערטאַ גערסטען האָט גאַסטראָלירט אין לאָדז זעקס וואָכען, זי איז בּעליבּט און פּאָפּולער געוואָרען בּיים לאָדזשער עולם. לאָמיר האָפען, אַז בּערטאַ גער-סטען וועט נאָך ווען עס איז. אפשר אויף איהר צוריקקוועג. זיך ווידער בּע-ווייזען פאַר'ן לאָדזשער עולם.

—=—

מרים מאַראַלאָוואַ'ס אויפטריטען אין פילהאַרמאַניע

מרים קאַראַלאָוואַ'ס אויפטריטען אין „פּילהאַרמאָניע" האָבען וואָס אַמאָל א גרעסערען ערפאָלג. היינט ווערט געגע-בען די זעהר אויסגעצייכענטע אָפּערעטע „דעם בּעקער'ס טעכטערל".

די „זועת"-אויפפיהרונג בּיי די „ווילנער"

אין שטאַטישען טעאַטער בּיי די ווילנער געהט מיט גרויס ערפאָלג דער אויסגעצייכענטער בּוהנע-רעפּערטואַר „אזעף".

פון „התחיה"

די ראַדיקאַל ציוו. אָרג. „התחיה" אָרדענט איין א ציקל רעפעראַטען. געווידמעט עקאָנאָמישע פּראָבּלעמען פון יודישען פאָלק.

דער ערשטער רעפעראַט פון מאַ-גיסטער ל. האַלפּערן אדט. „די היסטאָ-רישע ענטוויקלונג און די יעצטיגע עקאָנאָמישע פערהעלטנישען פון יודי-שען פאָלק" קומט פאָר דאָנערשטאָג 8.30 אָווענד.

ליבּע אין קייטען

גרויסער סענסאַציאָנעלער ראָמאַן פון דער נאָהנטער פערגאַנגענהייט

(43-טע פאָרטזעצונג)

יאַן האָט זיך צוגעקוקט צו דער דאָזיגער סצענע. ער האָט קאָנוואולסיוו צונויפגעביסען די ליפּען, ער זאָל נישט א געשריי טון: „פעטער!"

ער האָט איצט אַלץ פערשטאַנען, ער האָט פערשטאַ-נען, אַז דער מענש, וואָס האָט זיך אַזוי געשיקט פערקליי-דעט אַלס גייסט, אַלס געשפּענסט, האָט נישט געזוכט קיין ליבּעס-אַוואַנטורעס. נאָר ער האָט זיך פערקליידעט, כדי אָפּ-צושרעקען די מענשען, וואָס וואָלטען איהם אפשר פער-פאָלגט. דאָס איז איז געווען א פערעטער, וועלכער האָט די פּרייסען פערקויפט די עסטרייכער, און אַלס א גוטער פּוחר האָט ער אויסגעהאַנדעלט א גוטען פּרייז.

— פאַר וואָס ציטערסטו אַזוי, טייערער? — האָט סטעפא געפרעגט. — דיין הייַנט איז ווי אָפּגעשטאָרבּען.

— פאַרוואָס זאָל איך נישט ציטערן? — האָט יאַן געענטפערט. מיר זענען דאָך געווען עדות פון א געשעהע-ניש, וואָס וועט אין א קורצער צייט אַרום האָבען די גע-העריגע ווירקונג און אפשר ווערען אַן אומגליק פאַר אונזער טייער פאָטערלאַנד.

האַלט מיך נישט איצט. סטעפאַ. איך מוז אונטעריאָגען דעם פעטער, איך מוז אַראָפּרייסען פון איהם די מאַסקע וואָס ער האָט אָנגעטון.

ועה, ווי שנעל ער געהט!

אין איין מאָמענט האָט ער זיך בּעהאַלטען הינטער א בּוים, פון וועלכען עס האָט זיך געצויגען א וועג.

יאַן האָט געציטערט מיט'ן גאַנצען קערפּער. ער האָט געפיהלט, אַז עס דערנעהנטערט זיך א וויכטיגער מאָמענט אין זיין לעבּען. איצט, אָדער קיינמאָל נישט איז ער אומ-שטאַנד צו דינען דעם פאָטערלאַנד מיט א וויכטיגער טאָט, וואָס קען איהם העלפען דערגרייכען דעם ציל.

ווען עס וועט זיך איהם איינגעבּען צו פערהאַלטען דעם פערעטער און איבּערגעבּען אין די הענד פון דער מאַכט, וואָלט זיך דער פּרייסישער קעניג אָהן צווייפעל זיך דערוואוסט דערוועגען און ער וואָלט איהם געמאַכט פאַר אַן אָפיציר. זיין נאָמען וואָלט געוואָרען בּעקאַנט, מען וואָלט גערעדט וועגען דעם יונגענמאַן, צוליב וועלכע די עסטרייַ-כער האָט זיך נישט איינגעגעבּען איבּערצונעמען די פּלע-נער פון דער פּראָויסגעזעהער קאַמפּאַניע, וועלכע זענען אפשר געווען די אָנגעשטרענגטע אַרבּייט פון פיל שלאָפלאָזע נישט פון בּעריהמטע מאַלטקע.

אין דעם יונגען מענשס האַרץ האָבען געקעמפט צוויי-ערליי בּעפיהלען: ליבּע צום פאָטערלאַנד און דער ווילען צו דערגרייכען רוהם.

ער איז געווען גרייט פאַר די דאָזיגע בּיידע זאַכען אַלץ מקריב צו זיין.

דער גייסט האָט זיך וואָס-אַמאָל מעהר דערנעהנטערט, ער איז שנעל געגאַנגען, פעסט אייַנגעהילט אין ווייסען מאַנטעל און די שרעקליכע טויטען-מאַסקע, וואָס ער האָט אויף זיך ארויפגעלעגט, האָט זיך געלייכט אין דעם ליכט פון דער לבנה.

עס האָבען נאָך געפעהלט א פּאָר טריט, בּיז דער „גייסט" וועט צוקומען צום בּוים, הינטער וועלכען עס איז געשטאַנען בּעהאַלטען יאַן.

פּלוצלונג איז ער אַפּויפגעשפּרונגען און כאַפּט ער האָט נישט געהאַט בּיי זיך קיין געווער, האָט ער זיך גע-וואָרפען אויף דעם גייסט מיט א פּאָר אויפגעהויבּענע פויס-טען.

— שטעה! קיין איין טראָט נישט ווייטער! — האָט ער א געשריי געטון בּעפעהלענד.

דער גייסט האָט זיך דערשראָקען און האָט געוואָלט ענטלויפען, אָבער יאַן האָט איהם מיט א שטאַרקער האַנד געכאַפּט פאַר'ן האַלז.

— דו האָסט געמיינט, אַז דו וועסט בּענאַרען מיט דיין מאָדנער פערקליידונג? דו מעכט דיך פאַר א גייסט, נעם אַראָפּ די מאַסקע, וואָס דו האָסט אָנגעטון, און ווייז דיין אמת פּנים.

דער גייסט האָט געזיפצט, מיט איין האַנד האָט ער צוגעהאַלטען די מאַסקע און מיט דער אַנדערער האַנד האָט ער זיך בּעמיהט אָפּצושטופּען דעם יונגען מענש.

עטליכע מינוט האָבען זיי זיך געראַנגעלט. יאַן האָט אָנגעשטרענגט אַלע כּחות, אַז דער פערשוין זאָל זיך איהם נישט ארויסגליטשען.

מיט א געשיקטער בּעוועגונג האָט ער איהם אַראָפּגע-ריסען די מאַסקע און גלייכצייטיג האָט דער גייסט ארויס-געלאָזט אַ'ריבּעראַשענד געשריי.

פערעטער! — האָט יאַן א געשריי געטון אַדורכשטע-כענדיג מיט א שאַרפען בּליק דעם דעמאַסקירטען מענש, וועלכער איז א דערשראָקענער, א ציטערענדיגער געשטאַנען פאַר איהם. — איצט וועסטו קריגען בּעצאָהלט פאַר דיין נידערטרעכטיגע טאַט.

די האָסט געוואָלט אַן אומגליק בּרענגען אויף אונזער פאָטערלאַנד...

אָבער די ווייטערדיגע ווערטער זענען איהם געבליבּען שטעהן אין האַלז, די הענד האָט ער מאַכטלאָז אַראָפּגעלאָזט. ער האָט דערזעהן פאַר זיך דעם אייגענעם פאָטער. ער איז דאָס געווען דער גייסט, וואָס האָט פערראַטען דאָס פאָטער-לאַנד.

— פאָטער! אַך, גאָט, דאָס בּיזטו — האָט יאַן ארויס-געשטאַמעלט, מאַכענדיג כמעט א בּעוואוסטלאָזער עטליכע טריט צוריק.

— יאָ, דאָס בּין איך! — האָט הער העלמפעלד גע-ענטפערט מיט א רויה קול. — איך האָב נישט געגלויבּט, אַז מיין אייגענער זוהן זאָל מיך נאָכשפּיאָנירען.

— גאָט — האָט דער יונגערמאַן אויסגערופען — דו בּיזט עס געווען דער, וועלכער האָט ערשט גערעדט מיט'ן עסטרייכישען אָפיציר, — פון איהם האָסטו גענומען געלד און דערפאַר האָסטו איהם געגעבּען א פּאַפּיר מיט א פּלאַן, וואָס זאָל בּרענגען אומגליק אונזער פאָטערלאַנד.

פאָטער, פאָטער, ווי אַזוי האָסטו עס געקענט טון?

— שווייג — האָט אָטאָ א בּרום געטון. — זאָג מיר, צי דו האָסט אַלץ געזעהן.

— יאָ, איך האָב אַלץ געזעהן — האָט יאַן געענט-פערט מיט א שוואַך קול — איך האָב אַלץ געהערט!

— וואָס פאַר א גליק, וואָס דו בּיזט עס געווען און נישט קיין רנדערער. דו וועסט דאָך מיך נישט פערראַטען. איך האָב ווירקליך גערעדט מיט אַן עסטרייכישען אָפיציר און האָב איהם געגעבּען געוויסע דאָקומענטען.

(פאָרטזעצונג קומט)

היינט און ווייטערע טעג!

אונבּעקאַנטער זינגער

איין די הויפּט-ראָלען בּעריהמטער טענאָר Lucjan MURATOR!

עמאָציאָנירענדער קלאַנג-פילם טושאַנסקי אונטערן רעזשי פון בּערימטען

בּעמערקונג: אויפ'ן אָרט א קאָווארניע מיט די טשאַסטעס פון ושצמיאַנסקאַ. גאַרטענקע ווי אויך אָקאַצימער ביער

RAKIETA

איינאיינציג קלאַנג-קינאָ אין גאַרטען

שענקעוויטשאַ 40, טעל. 141-22

פון ספארט-לעבען

די פייערליכע ערעפנונג פון דער אלימפיאדע

50 פעלקער בעטייליגען זיך אין די שפילען.— 300 טויזענד ...— וואס ערווארט פוילען פון דער „אלימפיאדע"

די 10-טע אלימפיאדע, וואס איז שבת געעפענט געווארען אין לאס אנדזשעלאס, האט ארויסגערופען א געוואלדיגע פעראנטערעסירונג איבער'ן גאנצען ערד-קוגעל. נישט אומזיסט קען איין לאנד וואס האט נישט געשיקט אוהרע בעסטע ספארטלער קיין לאס אנדזשעלאס. 50 פעלקער פערטעסטען זיך אויף דער אלימפיאדע. יעדעס פאלק האפט אויף זיינע פארווארטען, גלויבט, אז אוהר עקספעדיציע אין לאס אנדזשעלאס וועט איהר פערשאפען רוהם.

צו דער פייערליכער ערעפנונג זענען געקומען דרייע הונדערט טויזענד געסט, וואס וועלען פערבלייבען ביז'ן סוף פון דער אלימפיאדע. לאס אנדזשעלאס האט בעקומען א גאנץ אנדער אויסזעהן. די גאנצע שטאט בארט זיך ממש אין פעהנער. עס פלאטערן די פעהנער פון אלע 50 מלוכות, וואס בעטייליגען זיך אין דער אלימפיאדע.

די אלימפיאדע איז געעפענט געווארען דורכ'ן ווינצע-פרעזידענט פון די פעראייניגטע שטאטען, קורטיס. נאך דער ערעפנונגס-רעדע איז פארגעקומען א דעפילאדע פון אלע אנטיילנעמער. בראש איז געגאנגען די גרויסע עקספעדיציע, נאכדעם די אנדערע פעלקער לויט'ן א.ב. פאראויס איז געגאנגען א כאר פון איינציגע טויזענד מאן.

די ערשטע און גרעסטע סענסאציע פאר די אנטיילנעמער און דער אלימפיאדע איז געווען די ידיעה, אז דער בעוואוסטער פינלענדער נורמי, דער ווינער פון דער 9-ער אלימפיאדע און לויפען אויף ווייטע שטחים, איז דורך דער הויפט-פערוואלטונג פון אונטערנאציאנאלען לייכט-אטלעטישען פערבאנד דיסקוואליפיצירט געווארען און ער וועט נישט צוגעלאזט ווערען צו די שפילען.

די פינלענדער האבען אויפגענומען דעם בעשלוס מיט א געוואלדיגער פער-ביטערונג. זיי האבען תיכף ארגאניזירט א פראטעסט-מיטינג און זיי דראהען אפילו בכלל צו פערלאזען די אלימפיאדע, אויב מ'וועט דעם בעשלוס נישט אנולירען. דאס נישט-צולאזען נורמי'ן צו די אלימפישע שפילען פערשטארקט בעדייטענד די שאנסען פון פוילישען לויפער קוסאטשינסקי.

בכלל האט פוילען גוטע אויסזיכטען אויף דער אלימפיאדע. א חוץ קוסא-טשינסקי'ן לייגט מען אויך האפנונגען אויף אינזער פאביאנזשער פרל. וויים, וועלכע האט געשלאגען לעצטענס דעם וועלט-רעקארד אין דיסק-ווארפען.

די איינענטליכע אלימפיאדע-שפילען האבען זיך ערשט אנגעהויבען נעכטען, זונטאג.

אין צוזאמענהאנג מיט די אלימפיא-דע-שפילען קומען פאר אין לאס אנ-דזשעלאס א רייהע קאנפערענצען און בע-ראטונגען, וואס האבען א שייכות מיט דער ספארט-בעוועגונג.

דאס לויה-וואונדער נורמי

איז לעצטענס דיסקוואליפיצירט געווא-רען, ווייל ער האט פון ספארט געמאכט א פרנסה.

מייסטערשאפטס-קאמף פון „צ"-קלאס

„שטערן" — „יוטשענקא" 0:1 (0:0)

דאס שפיל איז געווען אינטערעסאנט, אבער שארף די ארבייטער-מאנשאפט האט געהאט אן איבערמאכט „יוטשענ-קא" האט געשטעלט א שטארקען ווי-דערשטאנד דאס איינציגע טויער פאר „שטערן" האט געשאסען בערקענוואלד. „שטערן" האט די גרעסטע שאנסען צו פערנעהמען דאס ערשטע ארט אין דער גרופע און אריבער צו געהן אין „ב"-קלאס.

„בר-כוכבא" — „מארגענשטערן" 0:5 (0:1)

„בר-כוכבא" האט איבערגעשטיגען דעם געגנער אין אלע הינזיכטען און לייכט בעזיגט דעם געגנער. טויערן האבען דערצילט צאללע, שייבע און סאבאצקי.

וואסער-באל

„זשאם" (ווארשא) — „ל.ק.ס" 0:3

שבת האט די ווארשאווער יודישע אקאדעמישע מאנשאפט געשפילט א וואסער-באל-מיטש מיט'ן היגען ל.ק.ס. די געסט האבען געוויזען א שעהן שפיל און לעלט געזיגט 0:3.

פריינדשאפטס-מעטש

„אמילא" (אונגארן) — „פאגאן" (לעמבערג) 2:5

די אונגארישע פראפעסיאנעלע מאנ-שאפט „אמילא", וועלכע וועט דעם 15 ה. ח. שפילען אין לאדז געגען א קאמ-בינירטער מאנשאפט „הכח"-„טורים"-מען", האט שבת געשלאגען אין לעמ-בערג דעם ארטיגען „פאגאן" מיט 2:5.

מייסטערשאפט-קאמפען פון „א"-קלאס

„הכח"—„ארקאן" 1:0 (1:0)

דער שבת'דיגער מעטש צווישען „הכח" און „ארקאן" האט ארויסגערו-פען א פאראינטערעסירונג, ווייל ביי-דע מאנשאפטען זענען געווען בעד-ראהט ארויס צו פאלען פון „א"-קלאס. דער קאמף איז דעריבער געווען א פערביסענער, מאמענטווייז ברוטאל, ספעציעל פון די „ארקאן"-שפילער. דער שוואכער ריכטער ה' פענדושו-מאניש האט נישט געקענט בעהערשען דאס שפיל, ראטשער האט אויסגעשלא-סען צוויי שפילער פון יעדער מאנשאפט. דאס שפיל האט ציליב דעם פערלוירען ווערט.

די יודישע מאנשאפט, כאטש זי איז געטרעטען מיט 3 רעזערוו-שפילער, האט דאך געהאט אן איבערגעוויכט און פערדינט געוונען 2 וויכטיגע פונקטען. דער רעזולטאט שפיגעלט נישט געהעריג אפ די כוחות-פערהעלטעניש. „הכח" האט געדארפט זיגען מיט א גרעסערן רעזולטאט. די שפילער זענען אבער געווען דענערווירט און נישט אויסגענוצט א רייהע זיכערע מאמענ-טען. דער א 11 מעטער-שטויס האט קאהן נישט אויסגענוצט.

דאס איינציגע טויער האט דערצילט קאהאן פון א 11 מעטער שטויס.

„ל.ט.ס.ג" — „ווימא"	1:2
„ווידזעוו" — „טוריסטע"	2:5
„ל.ק.ס." — „וו.ק.ס."	3:3
„סטשעלעץ" — „פ.ט.צ."	1:1

סענסאציאנעלע רעזולטאטען אין די ליגא-קאמפען

נעכטען זענען פארגעקומען 2 ליגע-מעטשען, וועלכע האבען זיך פערענ-דיגט מיט סענסאציאנעלע מפלות פון די פאווארוטען.

„גארבארניא" (קראקא) — „22 פ.פ." (שעדלעץ) 1:1

„ווארשאוויאנקא" (ווארשא) — „לעגיא" (ווארשע) 1:2

קוסאטשינסקי

דער וועלט-בעריהמטער פוילישער לויפער, וועלכער בעטייליגט זיך איצט אין דער אלימפיאדע.

צושלאגען 4 יודען אין עבר-הירדן

ירושלים (יטא) 4 יודען, וועלכע זענען געקומען קיין קעראק, אין עבר הירדן, צו קויפען ערד בײם גוטסבעזיצער קאפיטאן פאשא, זענען צושלאגען און ארויסגעטריבען געווארען פון שטאט.

די יודען זענען געקומען קיין קעראק אויף דער איינלאדונג פון ראטיפאן פאשא.

אן ענגלישער בירגער ווערט דעפארטירט פון א"י

ירושלים (יטא) שלמה דוד דענאר אן ענגלישער בירגער, וועלכער איז גע-קומען קיין ארץ ישראל פון אדען, און וואוינט שוין אין לאנד 6 יאהר, איז דעפארטירט געווארען טראץ די בעמי-הונגען און אינטערווענצע פון דער יו-דישער אגענץ. דערנאך איז פערמישפט געווארען דורכ'ן יפו'ער געריכט אויף 3 חדשים תפיסה און דעפארטאציע פאר שטערען די עפענטליכע רוה.

—:§:—

30 טעג אין די לופטען

דאס ענגלישע פליה פ... ... בערגעקומען א נייעם פליה. דאס פאר-פאלק וויל איצט בלייבען אין די לופטען 30 טעג. ברען-שטאף וועט מען זיי צושטעלען אין די לופטען.

דרוקזאכען

ווערען שנעל און פראמפט אין דער פיינסטער אויס-פיהרונג אויסגעפערטיגט

קלעפסידרעס

צו זעהר ביליגע פרייזע ווערען אין פערלויף פון 1 שעה געדרוקט און אויסגעקלעפט אין דער גאנצער שטאט,

בוכדרוקעריי
ע. און מ. האמבורסקי
פיעטריקאווער 16. טעל. 100-47
פאכטער: מ. ב. ווייז

Dr. HALTRECHT

ספעציאליסט
פאר הויט און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 5 ביז 9 אוונד.
זונטאג פון 10 ביז 1 בייטאג.

קאלערטע און ווייסע דאמען-וועש

FOCOTA RĘCZNA—האנד-ארבייט
נעמט אן צו שטיקען און נייען מיט איינענע ווי אויך אנפערטרויטע ווארע ווי Petite-reine Crêpe-de-Chine א.ז.וו. אלעס לויט פאריזער און ווינער זשורנאל. זאוואדזקא 27 בלייוויס.
ספעציאליסטין פיושאמעס—PYJAME

שרייבען שעהן און שנעל

לערנט אויס דער בעריהמטער קאליגראף ל. בערמאן אין 15 לעקציעס, אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען א יודישען בריף אין 15 טעג, אפילו דעם וואס קען גארניט. די עלטער שפילט קיין ראלע ניט.
זאוואדזקא 19 1 ש., פר

לאנג-יעהריגער געריכטס-סעקרעטאר

שרייבט און ערלעדיגט אלערליי
ביטעס, אנקלאגעס און קלאגעס, עס ספעציאליסט אין מיליטער-ענינים ווי אויך אין שריי-בען ביטעס פאר איינציגע שפייזערס (אפיעקאנסטווע).
שנעלער אויסקויף פון פאטענטען און רעגיסטראציע-קארטען אויפ'ן יאהר 1932

ב. מאן. פעטריקאווער 10

פון דער סדרה

ס'איז ערשינען דאס 9-טע העפט „פון דער סדרה" וועלכעס נעמט ארום די סדרות נשא, בהעלותך, שלח, קורח, חקת. בלק, פנחס דערמיט האט זיך זאמלונג פון אינטערעסאנטע: אריגינעלע תורה-ווערטער פערענדיגט. די 9. העפטען נעמען ארום אלע סדרות פון חמשה חומשי תורה. מען קאן זיי אויך בעקומען אלע צוזאמען אין א שעהנעם איינבאנד.
פ. ז. גליקסמאן לאדז, זאווארזקא 16א
טעלעפאן 164-47.

פארזיכטיג!

ג' דאמען און מענער!

דער קריזיס דריקט פון אלע זייטען אזוי, אז יעדער גראשען שפילט א גרויסע ראלע. און צו שאנד קאן מען דאך נישט געהן, דעריבער רעקאמענדיר איך אייך, מיינע ג' דאמען און מענער, אז צו דעם צוועק האב איך צוגעגרייט א גרויסן אויסוואהל פון די נייעסטע פאסאנען און מאדערנסטע קאלירען

דאמען און מענער היטען

צו זעהר ביליגע פרייזען.
גלייכצייטיג ווערט אויך אנגענומען צו איבערפאסאנירן דאמען- און מענער-היטען פון גאר אלט אויף גענצליך ניי און אלעס צו ביליגע פרייזען.
געדענקט די אדרעסען:
פערדער, זגערזשער 7
לומאמיערסקא 2, זגערזשער 20

געגעד שוויס פיז פיס!

געגען ארציסקעס! נוצט נור דעם שוין זייט 25 יאהר בעוואוסטען פראשעק און פל... „ראדי-קאל" פרייז 30 גר. א שאכטעל מיט ... 50 גר. היט אייך פאר פאלשע נאכמאכונגען, וועלכע ברענגען קיין נוצען. נאר שאדען די פיס און אייער געזונד, אויך פלין „ראדיקאל" געגען וואנצען, גאראנטירט אויף א גאנצען זומער. פרייז פון א פלעשעל 70 גר. אלס צו בעקומען ביים צייטונגס-פערקויפער וועלנארזש. אלט-שטאדט 1, אויך ביים צייטונגס-פערקויפער פנחס וועלנארזש, פיעטריקאווער 34. (רוג צעגעלניאנא).
2997

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואהל
שפאציר-וואגענס אייזען • ניקעל בעטען
מאטראצען „Patent" ספרענזשינאווע
ווינזימאטשקעס צמעריקאנער

צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער
אין הויף „DOBROPOL" Łódź, Piotrkowska 73

sięgowość zaprowadza

פיהרט און ערלעדיגט אלערליי בוכהאלטעריע-ארבייטען
פאר א קליינעם — אפצאהל — אפטיילונג פאר בוכהאלטעריע עצות
ביורא „פאליוס"
לאדז, פיעטריקאווער 82 טעל. 184-39

שלאסעריי-ארבייט פאר
וואוינונג געשעפט פאבריק

פיהרט אויס ביליג
J. REDER
קאנסטאנטינער 13.
(רוג זאכאדניא).

צבאנאמענטס-פרייז: פאר א חודש אין פוילען 3 זלאטיס, אין פראנקרייך און בעלגיען—20 פראנק, אין אנדערע לענדער 1.25 ... אנאנסען-פרייז: פאר א מילימעטער-שורה ... פאר אויסלאנדישע אנאנסען 100% טייערער, אויסער דער טעקסט מיט 50% טייערער. פון די פרייזען ווערט נישט ערמעסיגט ... פרייטאג 24 גר ... טעקסט 16 גר ... טעקסט 60 גר ... טעקסט 40 גר ... 18 גר.

Drukarnia: E. i M. Hamburskich. Łódź, Piotrkowska 16. Odpowiedzialny Red.-wydawca: ...